

TRANSFORMATORLAR TUZILISHI VA ISHLASH PRINSIPI MAVZUSINI O'QITISHDA ELEKTRON DARSLIKlardan FOYDALANISH AFZALLIKLARI

*Qosimova Nazokatxon - Farg'ona davlat universiteti II kurs magistranti,
Shodmonov X. - FarDu Texnologik ta'lim kafedrasida dotsenti*

Annotatsiya: Transformatorlar mavzusini o'qitishda pedagogik va axborot – kommunikatsiya texnologiyalardan, internet axborot ta'lim resurslaridan hamda elektron darsliklardan foydalanish o'quvchilarning olayotgan bilimlarni yuqori saviyada bo'lishida samarali yordam beradi va ularning kelgusida malakali mutaxassislar bo'lib chiqishiga imkoniyat yaratadi.

Kalit so'zlar: axborot - kommunikatsion texnologiyalar, multimedia, elektron darsliklar.

Annotation: The use of pedagogical and information and communication technologies, Internet information and educational resources and electronic textbooks in the teaching of the topic of transformers effectively helps students to acquire knowledge at a high level and creates an opportunity for them to become qualified specialists in the future.

Keywords: information and communication technologies, multimedia, electronic textbooks.

Bugungi kunda ta'lim tizimida faqatgina ma'ruzaga asoslangan an'anaviy darslar o'quvchilar uchun zerikarli bo'lib qoldi. Axborot oqimi sur'ati tezlashgan bir paytda o'tilayotgan har bir dars rang-barang, turli xil interfaol metodlar yordamida tashkil etilmasa, o'quvchi e'tiborini bilimga jalb etish mushkul. Buning uchun o'qituvchi o'z ustida tinmay izlanishi, ijodkor bo'lmog'i lozim. Bunday holda, ayniqsa darsni axborot-kommunikatsion texnologiyalari (AKT) asosida elektron hamda video darsliklar, multimedia vositalari orqali ko'rish tizimiga asoslanib o'tish sezilarli samara beradi. Darslarda innovatsion dars metodlari yordamida yangi ma'lumotlarni yetkazishdan avval o'qituvchi ularning dastlab olgan bilimlarini, tasavvurlarini aniqlashtiradi, bir tizimga soladi, olingan bilimlar har xil ko'rgazmali vositalar, slaydlar, multimedia, tarqatma materiallar, qo'shimcha adabiyotlar bilan mustahkamlansa maqsadga muvofiq bo'ladi. Darsda olib boriladigan ta'lim- tarbiya ishlarining muhim elementlaridan biri, O'quvchilarning o'zaro faollik asosida mustaqil, erkin fikrlashi o'quv va amaliy topshiriqlarini bajarishlari ularni o'quv faoliyatida albatta yetuklikka yetaklaydi.

Darslarda foydalaniladigan har qanday interfaol metodlar ta'lim xarakteriga ega bo'lib, o'quvchilar bilimining mustahkamlanishiga, aniqlashtirilishi va kengayishiga, ularni umumlashtirishga va tizimga solishga katta yordam beradi.

Ma'lumki, Respublikamizning barcha ta'lim muassasalari o'quv jarayonida o'qitishning zamonaviy shakllari va usullarini qo'llash, ta'lim tizimida axborot kommunikatsiya texnologiyalardan unumli foydalanish, ular yordamida ta'lim tizimini talab darajasiga yetkazish ustida bir qancha amaliy ishlar olib borilmoqda. O'quv jarayonida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanishning quyidagi imkoniyatlarini keltirish mumkin:

- o'qituvchiga o'quv materiallarini ta'lim oluvchilarga yetkazib berishda birmuncha yengiliklar yaratib berishi;

- dars jarayonida berilayotgan o'quv materiallarning takroriy holda namoyish qilish hamda ularni o'quvchilarga ulashish imkoniyatining mavjudligi;

- ta'lim oluvchilarning o'zlashtirish darajasi yuqori bo'lishiga erishish;

- multimediali elektron darsliklar tarkibida ko'rgazmali virtualstendlar tashkil qilish imkoniyati;

- amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini video, audio va animatsiyali vositalar orqali qiziqarli va tushunarli tashkil qilish imkoniyati;

- tavsiya qilingan o'quv materiallaridan ommaviy tarzda foydalanish, ya'ni tarmoq texnologiyalari yordamida bir yoki bir nechta o'quv xonalarida va guruhlarda foydalanish imkoniyatining mavjudligi;

- o'quv materiallari ma'lumotlar bazasini tezkor ravishda o'zgartirib, yangi axborot zaxiralarini osonlikcha kiritish imkoniyatining mavjudligi;

- masofadan o'qitish uchun asosiy vositalardan biri sifatida foydalanish imkoniyati mavjudligi;

- ta'lim oluvchilarning individual bilimlarini baholash, nazorat qilish va boshqalar.

O'quv jarayonida axborot-kommunikatsion texnologiyalaridan samarali foydalanishda elektron darsliklarning alohida o'rni mavjud. Elektron darslik - kompyuter va axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan o'quv uslubini qo'llashga, mustaqil ta'lim olishga hamda fanga oid o'quv materiallar, ilmiy ma'lumotlarning har tomonlama samarador o'zlashtirilishiga mo'ljallangan elektron o'quv adabiyoti hisoblanadi. O'quv jarayonida mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini samarali tashkil qilishda zamonaviy axborot texnologiyalarining ahamiyati juda katta hisoblanadi.

Kompyuterning dasturiy vositalari asosida yaratilgan o'quv- uslubiy materiallar va elektron darsliklardan foydalanishdan asosiy maqsad zamonaviy axborot – ta'lim uslubini shakllantirish, zamonaviy axborot-pedagogik, axborot va kompyuter texnologiyalarini qo'llash orqali ta'lim jarayonining samaradorligi, sifati va unumdorligini oshirish, uzluksiz ta'lim tizimida zamonaviy o'quv manbalari elektron o'quv darsliklarini keng qo'llash, ularning ma'lum ma'noda kutubxonalarini tashkil etish, ta'limning masofadan o'qitish usullarini amalda joriy etish va umumjahon elektron o'quv tizimiga kirishdan iborat.

Mustaqil ta'lim mashg'ulotlari uchun yaratilgan elektron o'quv-uslubiy materiallar avtomatlashtirilgan dasturiy vositalar yordamida faoliyat olib boradi. Avtomatlashtirilgan o'quv-uslubiy materiallar ta'lim oluvchilarga transformatorlar bo'yicha ma'lumotlarni tavsiya etadi va bilimlarni nazorat qiladi. Bilimlarning nazorati natijasiga qarab ta'lim oluvchilarga turli saviyadagi topshiriqlar tavsiya qilinadi. Avtomatlashtirilgan o'quv-uslubiy ta'lim vositalari yordamida ta'lim oluvchilar o'qituvchining yordamisiz ham o'z bilimlarini oshirib takomillashtirib borishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalar va tizimlar.O'quv qullanma.Dadabaeva R.A.,Nasridinova Sh.T., Shoaxmedova N.X., Ibragimova L.T., Ermatov Sh.T., "Sano-standart",2017. -552b.
2. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalar va tizimlar.O'quv qullanma.Kenjabayev A.T., Ikramov M.M., Allanazarov A.Sh., O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti. 2017-408b.
3. Taylaqov N.I. Ta'lim tizimida zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etishning istiqbollari // Ta'lim va tarbiya -T: 2002
4. Dadabaeva R.A.,Nasridinova Sh.T., Shoaxmedova N.X., Ibragimova L.T., Ermatov Sh.T., Axborot-kommunikatsiya texnologiyalar va tizimlar. O'quv qullanma. "Sano-standart",2017. -552b.
5. Tojiyev N, Adilov A. Dars sifatini oshirishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish. Scientific Journal Impact Factor (SJIF 2022=5.016).